

er gjort et saa stort Arbejde for at fremhjelpe nye grønlandske Erhverv, og derunder i første Række Fiskeriet, hvis Udbytte jo i de sidste Aar har været i meget stærk Vækst, ham kan man ikke kalde Bureaukrat, uden at dette i Fremtiden bliver et Hædersnavn for en dansk Embedsmand.

Man har talt om, at Færingerne selvfølgelig ikke kan fiske saa mange Torsk — det er jo ogsaa kommet til Orde her i Dag —, at der ikke bliver nok til Grønlænderne. Nej, derom tvivler jeg egentlig slet ikke, og jeg har egentlig ikke set nogen paastaa, at dette skulde være Tilfældet. Det ærede Medlem Hr. Zahle har i et Foredrag talt om dette og sagt: Men hvor dygtige Fiskere Færingerne end er, kan de ikke fiske Torsken op, naar den staar i tætte Stimer langs en Kyst som fra Danmark til et godt Stykke ned i Afrika. Hvilken Snak! siger det ærede Medlem i denne Forbindelse. Ja, i Sandhed, hvilken Snak! Hvilken, naturligvis ufrivillig, Vildleden af den offentlige Mening at tale om saadanne uhyre Strækninger som dem, paa hvilke en praktisk Mulighed for Kollision mellem Færingernes og Grønlændernes Fiskeri foreligger! Fyllas Banke, som jo er den, saa vidt mig bekendt, fuldkommen afgørende Fiskebanke — den ligger jo i øvrigt udenfor Territoriet — har en Længde af 10 danske Mil og en Bredde af 4. Naturligvis fiskes der over langt større Strækninger under Fjordene og langs Kysten, men det er ikke Afstande som dem, det ærede Medlem har talt om, og det er jo heller ikke disse Afstande, som er afgørende, men dette: Hvor ligger Mulighederne for Kollision? Alt dette er nøjagtigt, saa sikkert nøjagtigt, saa velbygget, som dette ærede Medlems Udtalelser om den Slags Forhold plejer at være. Og nøjagtigt lige saa velovervejede er det ærede Medlems Udtalelser om det herlige i, at man nu forbereder en hurtig Afvikling af Monopolet. Alle er jo enige om, at man bør søge at komme bort derfra, men jeg maa bekende, at jeg endnu ikke har kunnet forstaa, hvorledes det skulde være muligt at gaa til en delvis Ophævelse af Monopolet. Jeg har endnu ikke mødt nogen, der har kunnet forklare mig, hvorledes det skulde være muligt at have i samme Land, boende Side om Side, handlende Side om Side, indbyrdes og med Handelens Stationer, en Befolkning, der levede under Monopolhandelspriser, og et andet Befolkningselement, der levede og handlede under et frit Prisniveau. Derfor kan Monopolhandelen efter min Mening kun forberedes til Afvikling paa den Maade, hvorpaa det faktisk allerede sker, nemlig ved,

at man efterhaanden søger at nærme Prisniveauet deroppe til Verdensprisniveauet, til det frie Prisniveau, men Ophævelsen af Monopolhandelen kan efter min Mening kun ske paa een Maade: med eet Slag.

Disse Betragtninger rummer nu noget af det, der gør mig betænkelig ved den Ordning, man foreslaar. En anden Grund er den, at jeg frygter, at Grønlænderne, hvis Fiskeri jo mange Steder foregaar ude i den yderste Del af Skærgaarden og udenfor denne, altsaa i det Farvand, der nu aabnes, vil blive generet. Jeg sigter ikke og vil ikke paa nogen Maade rejse Mistanke mod Færingerne for at ville genere dem, men Kontrollen over de Strækninger, der er Tale om, er særdeles vanskelig, og hvis der et Aar bliver et rigt Fiskeri deroppe, vil der utvivlsomt i Færingernes Følge trænge ind Folk, som ikke har nogen Ret til at være der, og som vil være overordentlig hensynsløse, hvis de ikke paa en eventyrlig Maade skulde adskille sig fra det, man i øvrigt ved om Fiskerbefolkningen, om jeg saa maa sige, hvorved jeg tænker paa den Del af den, som færdes ude paa de aabne Have. Jeg frygter altsaa for, at Grønlænderne i deres smaa Fartøjer skal blive generet af disse Fiskere, hvis Udelukken fra Territoriet vil blive en saare besværlig og, hvis den virkelig skal løses, en overordentlig kostbar Opgave.

Alt dette kan man nu maaske og vil man utvivlsomt søge at feje til Side, men tilbage staar den vægtigste af Indvendingerne. Den danske Monopolhandel har i de sidste Menneskealder paa Grønland haft en helt anden Karakter end den gamle islandske og færøske, og den kan derfor aldeles ikke i sine Virkninger betingelsesløst stilles ved Siden af disse gamle Forhold. Den har været drevet alene med det for Øje at søge at tjene Befolkningens Tarv, aldeles ikke med økonomisk Udnyttelse for Øje, og Afspærringen af Landet har fundet Sted med samme kulturelle Formaal for Øje. Dette har vundet Anerkendelse over hele Verden, ja, det er endog i den seneste Tid efterlignet af den kanadiske Regering, som har erklæret store Dele af Kanada, hvor der lever Rester af en eskimoisk Befolkning, for afspærret. Østgrønlands-Traktaten var det første Skridt bort fra vor stærke Standplads. Jeg kan kun se det her foreslaaede, selv med al Anerkendelse af de særlige Omstændigheder, der gør det til en saa udpræget Undtagelsesforanstaltning, som det næste Skridt paa den samme Bane. Og jeg beklager, at man har ment at burde tage dette Skridt. Det er i Virkeligheden fraraadet af begge de